

vikling, selv om kausaliteten ikke entydigt kan fastslås.

Bogen har andre styrker. Problemstillingen angribes fra flere metodiske vinkler end man normalt ser i een bog. Komparative case-studier supplerer avancerede statistiske analyser og historiske udredninger. Endvidere er bogen informativ. Man lærer meget om amerikanske forhold af den.

Bogen er dog også præget af visse svagheder. Hovedanken er, at det kræver nærlæsning at se sammenhængen mellem bogens enkelte dele. En anden anke er, at forfatterne i slutningen af bogen blander normative og positive elementer i analysen. Det fremgår her, at forfatterne har social bevidsthed, men det øger ikke klarheden i argumentationen.

Den samlede vurdering er, at Clarke og Gaile har begået en yderst anbefalelsesværdig bog for alle med interesse i amerikanske forhold. Men også andre vil kunne læse bogen med udbytte. Det skyldes, at forskningen i lokale myndigheders politik – som på andre områder – er domineret af amerikanere. Hvad angår kommunale forhold, er USA dog så markant anderledes end Europa, at en nærmere forståelse af amerikanske forskeres referenceramme på dette område vil være en gevinst for alle der beskæftiger sig med dette forskningsfelt.

Jens Blom-Hansen
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Peter John, *Analysing Public Policy*, London og New York: Pinter, 1998, 227 s.

Blandt det ganske betydelige udbud af bøger om offentlig politik skiller Peter

Johns bog sig ud ved at være en generel og kritisk fremstilling af en pæn del af den øvrige litteratur. Bogen er tilmed analytisk fokuseret ved at vurdere de mange forskellige fremstillinger på deres evne til at forklare policy variationer mellem forskellige sektorer og lande og deres evne til at forklare policy forandring og stabilitet. I begge tilfælde er der tale om at vurdere nogle af policy litteraturens traditionelt svage punkter. Bogens styrke er derved det kritiske overblik over en rigt varieret litteratur. Mindre vellykket er forsøget på at fremstille en syntese af de mange forskellige bidrag i form af Johns egen foretrukne „Synthesis through Evolution“.

Indledningskapitlet giver et kort overblik over public policy litteraturens udvikling efter 1960. De efterfølgende seks kapitler behandler hver sin gruppe af policy litteratur. Hvor John i de fem af kapitlerne deler plusser og minusser ud – og gør det ret og rimeligt – har han ikke mange plusser at dele ud til den nogle steder meget populære fasemodel for den politiske proces. Forestillingen om, at offentlig politik kan beskrives og forklares ved en sekventiel række af beslutninger, der starter med et initiativ og slutter med et outcome og ofte suppleret med feedback mekanismer, har ikke meget med virkelighedens politiske processer at gøre og indebærer sjældent nogen større analytisk indsigt. Fasemodellen indebærer en ikke-eksisterende simpel relation mellem policy-intentioner og outcome. Fasemodellen har stærke tilhængere blandt journalister og magthavere. Førstnævnte fordi den tilfredsstiller behovet for at servere enkle og færdige historier, der nemt og kort kan præsenteres for publikum. Sidstnævnte, fordi de har et behov for at „claim responsibility for successful initiatives in which they played a part“ (p. 25).

vikling, selv om kausaliteten ikke entydigt kan fastslås.

Bogen har andre styrker. Problemstillingen angribes fra flere metodiske vinkler end man normalt ser i een bog. Komparative case-studier supplerer avancerede statistiske analyser og historiske udredninger. Endvidere er bogen informativ. Man lærer meget om amerikanske forhold af den.

Bogen er dog også præget af visse svagheder. Hovedanken er, at det kræver nærlæsning at se sammenhængen mellem bogens enkelte dele. En anden anke er, at forfatterne i slutningen af bogen blander normative og positive elementer i analysen. Det fremgår her, at forfatterne har social bevidsthed, men det øger ikke klarheden i argumentationen.

Den samlede vurdering er, at Clarke og Gaile har begået en yderst anbefalelsesværdig bog for alle med interesse i amerikanske forhold. Men også andre vil kunne læse bogen med udbytte. Det skyldes, at forskningen i lokale myndigheders politik – som på andre områder – er domineret af amerikanere. Hvad angår kommunale forhold, er USA dog så markant anderledes end Europa, at en nærmere forståelse af amerikanske forskeres referenceramme på dette område vil være en gevinst for alle der beskæftiger sig med dette forskningsfelt.

Jens Blom-Hansen
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Peter John, *Analysing Public Policy*, London og New York: Pinter, 1998, 227 s.

Blandt det ganske betydelige udbud af bøger om offentlig politik skiller Peter

Johns bog sig ud ved at være en generel og kritisk fremstilling af en pæn del af den øvrige litteratur. Bogen er tilmed analytisk fokuseret ved at vurdere de mange forskellige fremstillinger på deres evne til at forklare policy variationer mellem forskellige sektorer og lande og deres evne til at forklare policy forandring og stabilitet. I begge tilfælde er der tale om at vurdere nogle af policy litteraturens traditionelt svage punkter. Bogens styrke er derved det kritiske overblik over en rigt varieret litteratur. Mindre vellykket er forsøget på at fremstille en syntese af de mange forskellige bidrag i form af Johns egen foretrukne „Synthesis through Evolution“.

Indledningskapitlet giver et kort overblik over public policy litteraturens udvikling efter 1960. De efterfølgende seks kapitler behandler hver sin gruppe af policy litteratur. Hvor John i de fem af kapitlerne deler plusser og minusser ud – og gør det ret og rimeligt – har han ikke mange plusser at dele ud til den nogle steder meget populære fasemodel for den politiske proces. Forestillingen om, at offentlig politik kan beskrives og forklares ved en sekventiel række af beslutninger, der starter med et initiativ og slutter med et outcome og ofte suppleret med feedback mekanismer, har ikke meget med virkelighedens politiske processer at gøre og indebærer sjældent nogen større analytisk indsigt. Fasemodellen indebærer en ikke-eksisterende simpel relation mellem policy-intentioner og outcome. Fasemodellen har stærke tilhængere blandt journalister og magthavere. Førstnævnte fordi den tilfredsstiller behovet for at servere enkle og færdige historier, der nemt og kort kan præsenteres for publikum. Sidstnævnte, fordi de har et behov for at „claim responsibility for successful initiatives in which they played a part“ (p. 25).

De fem resterende klumper af public policy analyser er institutionelle approaches, gruppe-/netværks teorier, socio-økonomiske tilgange, rational choice institutionalisme samt tilgange, der fokuserer på ideers betydning for offentlig politik. Ud over de forskellige approaches' styrker og svagheder i relation til at forklare policy variationer og stabilitet/forandring nævnes nogle eksempler på applikationer af teorierne på empiriske policy problemer.

De historiske institutionalister (kapitel 3) som eksempelvis Hall, Steinmo og Immergut kritiseres for at bruge et for bredt institutionsbegreb: „By including ideas, norms and interests as institutions, the new institutionalism turns too much of politics into a set of formal processes“ (p. 65). Rational choice institutionalismen (kapitel 6), som af en eller anden grund er placeret et par kapitler fra den øvrige institutionalisme, rammes ikke i samme grad af den kritik, men må ud over den sædvanlige kritik af rational choice baserede analyser bære den ofte berettigede kritik, at teorierne i empiriske undersøgelser ofte tilpasses den studerede case og derved får karakter af *ex post* forklaringer snarere end af deducere hypoteser, der konfronteres med resultaterne af empiriske undersøgelser. At „r/ational choice theorists do not accept results that challenge rational choice...“ (p. 141) er næppe en kritik, som ratchoic'erne er ene om. John har i øvrigt en afbalanceret fremstilling og diskussion af den rationelle institutionalisme.

Diskussionen af gruppe-/netværks teorierne (kapitel 4) bringer ikke meget nyt for dagen, selv om fremstillingen har ganske meget med. Den væsentligste kritik er, at netværksbegrebet i vidt omfang har karakter af at være en metafor, og at tilgangen ofte mangler potens til at forklare

såvel policy variationer som forandring og stabilitet. Socio-økonomiske approaches (kapitel 5), som også behandler en række ny-marxistiske værker, har også problemer med at forklare policy. Problemet er her oftest manglen på analyse af politiske institutioners selvstændige betydning. Derfor mangler der ofte kausale forklaringer på, hvordan socio-økonomiske forhold som teknologisk udvikling eller globalisering påvirker offentlig politik.

Den sidste gruppe af approaches fokuserer på, hvorledes ideer påvirker offentlig politik (kapitel 7). John behandler en række forskellige studier fra Cobb & Elder og Haas over Kingdon til forskellige versioner af social-konstruktivisme. John bemærker, at for empiriske studier må det mest interessante være de tilgange, der gør det muligt at studere de processer, hvorigennem nogle ideer vinder over andre.

Peter John kan ikke dy sig for at forsøge sig med en syntese (kapitel 8). Han kalder den en evolutionsteori. Udgangspunktet er Sabatiers policy advocacy coalition begreb, Kingdons arbejde med dagsordensfastsættelse samt Baumgartners og Jones' „punctuated equilibrium model“. Fordelen er, at modellen giver mulighed for at fokusere på interesser og strategier som i public choice teorierne samtidig med at evolutionsteorien kan overkomme en af de væsentligste kritikpunkter mod de public choice baserede tilgange: at undersøge, hvorledes præferencer skabes og ændres over tid. Fremstillingen er for kortfattet til, at man rigtigt kan få fat i den, og spørgsmålet er, om ikke det ville være bedre at holde skæg for sig og snot for sig. Hvad de kombinerede teorier kan vinde i bredden, vil de tilsammen tabe i skarphed og elegance. Det er i den sammenhæng sympatisk, at

John diskuterer evolutionsteoriens svagheder, også selv om han afviser, hvad der forekommer som et stærkt berettigede kritikpunkter.

Bogen bringer ikke meget nyt frem, styrken er bredden og den pænt konsekvente vurdering af de fremstillede teoriers evne til at forklare variationer i samt stabilitet/forandring af offentlig politik. Det lykkes da også i bogens afsluttende kapitel af samle bogen sammen i en tabel

(p. 200) der angiver de forskellige approaches styrker og svagheder i relation til at forklare variationer og forandring. Meget mere kan det også være svært at forlange af en textbook.

Peter Munk Christiansen
Institut for Økonomi, Politik og
Forvaltning
Aalborg Universitet